

10 грудня для 8-А класу
11 грудня для 8-Б і 8-В класів

2 урок із двох

Тема: Василь Голобородько. “Наша мова”, “Теплі слова”. Наскрізний патріотизм, філософічність. Оригінальність, простота висловлення глибоких почуттів, важливих думок.

Ми продовжуємо долучатися до глибокої криниці мудрості поета Василя Голобородька, яку він, безперечно, черпав і черпає в бездонному океані народної творчості, українських народних звичаїв і традицій.

Про рідну мову, її значення написано багато віршів. Але цей — особливий. Це вільний вірш, верлібр, не обмежений римами, не обтяжений складними художніми засобами. Це вільна розмова душі. Не треба доводити, яка гарна наша мова — кожне слово її виспіване в пісні, записане в давніх літописах, сказане в доброму товаристві. Тож хай дізнаються й вороги, «якими словами на самоті мовчимо». тобто що в нас у душі. Вірш викликає багато асоціацій, дає змогу читачеві домислити, уявити, пофантазувати.

Прослуховування вірша “Наша мова” за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=IIQvDJEuYFE>

Дайте собі відповіді на запитання:

— Як ви думаєте, чому перше слово в поезії автор написав із маленької літери, а слова Пісня, Літопис — із великої? Чи надає це словам якогось додаткового смислу?

— Чому з багатьох видів усної народної творчості поет виділяє пісню, надає їй такого значення?

— Про яких, на вашу думку, ворогів ідеться у вірші?

— Які висловлювання здалися вам парадоксальними, слова — несподівано поєднаними?

— Яка головна думка цієї поезії?

В. Голобородько «Наша мова» (наспорт)

Автор – Василь Голобородько

Рік написання. Вірш був опублікований у 1992 Збірка – «Калина об Різдві»

Напрямок – модернізм

Літературний рід — лірика.

Вид лірики — громадянська (патріотична) та філософська.

Жанр — ліричний вірш.

Тема: висловлення почуття любові, пошани до рідної мови, яка «проспівана у Пісні», «записана у Літописі».

Ідея : ушляхення ролі мови, її значимості у житті нашого народу; гордості українців за свою мову.

Основна думка : мова — це існування нації; кожний українець повинен пишатися своєю мовою — милозвучною, пісенною, образною.

Провідний мотив — значення мови в житті нації.

Ліричний герой — патріот, що любить рідне слово та пишається ним.

Образи: пісня, самота, літопис, товариство

Художні засоби :

- **Епітет:** «пісенні слова».
- **Повтори:** «кожне слово нашої мови», «тож...», «проспіване у Пісні», «записане у Літописі»,
- **Оксиморон** - «словами на самоті мовчимо»,
- **Антитеза** «розмовляємо» — «мовчимо», «побратими» — «вороги».
- **Алітерація** - повтор голосних "с", "н"

Віршовий розмір – верлібр (вільний вірш)

Використання на початку кожної строфи словосполучення “кожне слово нашої мови” є прикладом анафори.

Прослуховування вірша “Теплі слова” за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=v08Md6SYkSU>

— Чому в поета слова «теплі». а всесвіт «холодний». А якими слова бувають ще? Продовжте низку епітетів. Слова — ввічливі, сердиті...

— Що значить «наповнювати всесвіт теплими словами». Чи може світ від слів «потепліти».

— Чи вважаєте ви, що слова, мова мають таке велике значення?

— Доберіть низку інших «теплх». слів.

«Теплі слова» (паспорт)

Автор – В. Голобородько

Рік написання – 1995

Літературний рід — лірика.

Вид лірики — громадянська (патріотична).

Жанр — вірш.

Тема: зображення щирого патріотичного почуття

Ідея: заклик до українського народу плекати мову як оберіг

Провідний мотив – мова — це складова, що визначає належність людини до національної культури.

Ліричний герой — українець, який любить, шанує рідне слово та закликає до його збереження.

Художні засоби:

персоніфікація : щоб не вмерло слово

повтори: щоб не вмерло слово

епітети : холодний всесвіт, теплі слова

уособлення: не вмерло слово, слова народжуються

риторичні заклики: співаймо, гуляймо, розповідаймо, наповнюймо.

Віршовий розмір – верлібр

Висновок:

В. Голобородько — оригінальний митець, який не стилізує свої твори під фольклорні, а «демонструє психологічний прояв народності, глибоку національність». (М. Ільницький)

Справжню радість і насолоду переживає читач від книжки, безліч асоціацій виникає у свідомості... (В. Осадчий)

Життєве кредо письменника:

Коли усе це є — і звичаї, і традиції, і пісні, то сприймаєш їх як щось цілком природне, як бути чорнявим чи білявим, а коли це зникає, чи від власного недбальства, чи з примусу, то починаєш докопуватися до причин зникнення того, що раніше тобі здавалося незникненням, хочеш зв'язати ту перервану нитку, яка тягнеться із глибини віків, хочеш, щоб і далі ткався той рушник із неповторними узорами, й далі... (В. Голобородько)

Домашнє завдання:

1. стор.123-125, виразно читати, відповідати на питання.
2. Виконати два тестові завдання за посиланням:

1. Код доступу **2347763**

Використайте цей код, відкривши посилання join.naurok.ua

2. Код доступу **4244247**

Використайте цей код, відкривши посилання join.naurok.ua

Завдання відкриті до 20.00

Підготуватися до контрольної роботи за темами: В.Сосюра, В. Підпалый, В.Голобородько.